

Søholmshuse ved Glamsbjerg den 31. jan. 2012

Vestfyns Hjemstavnsforening
Klaregade 23, Gummerup, 5620 Glamsbjerg
c/o Henrik Madsen, foreningens sekretær.
Odensevej 26, Søholmshuse, 5620 Glamsbjerg
64 72 17 04 60 68 46 16 hmsghl@gmail.com

Brev til:
Folketingets Kulturdvalg

Med forslag
om ændring af reglerne om kassation af museumsgenstande.

Det Kulturdvalg, der blev nedsat efter valget til Folketinget den 15. september 2011, opfordres til at ændre de regler, der gælder m.h.t. kassation af museumsgenstande, evt. i forbindelse med en kommende revision af museumsloven, men gerne inden da.

Som reglerne er nu, skal ansvarlige museumsledelser på statsanerkendte museer kassere genstande, der vurderes at være i for ringe stand; eller når der i forvejen er for mange eksemplarer af samme slags ting. Dette sker bl.a. i lyset af, at mange museer generelt lider af pladsmangel og for ringe magasinforhold og opbevaringsforhold.

Reglerne bestemmer yderligere, at kasserede genstande skal destrueres, såfremt de ikke kan tilbagegives til slægtninge til dem der oprindeligt skænkede genstandene til et museum, hvis disse slægtninge ikke vil modtage dem; eller hvis slægtninge ikke længere lader sig finde.

Ligeledes foreskriver reglerne destruktion af kasserede genstande, hvis andre museer ikke mener at kunne finde anvendelse for dem.

Vestfyns Hjemstavnsforening foreslår reglerne ændret således, at museumsgenstande, der dømmes til destruktion efter de nugældende regler, i stedet kan overgå til foreninger, der deltager i eller forestår museumsdrift, - for at disse kan tage vare på dem, - vise dem frem, - bruge dem i overensstemmelse med de formål de oprindeligt blev fremstillet for, - holde dem i forsvarlig stand med reparationer - og lade dem indgå som inspiration til fremstilling af nye erstatninger, inden de endelig går støvets gang.

Anledningen til at Vestfyns Hjemstavnsforening fremsætter forslaget er, at Museerne på Vestfyn har til hensigt at indstille et betydeligt antal genstande på Vestfyns Hjemstavns gård, til kassation - sandsynligvis mere end 25 % af genstandene på stedet. Det skønnes, at en betydelig andel heraf vil ende med at gå til destruktion.

Vestfyns Hjemstavns gård blev oprettet i 1931, drevet og forvaltet af Vestfyns Hjemstavnsforening oprettet 1930. I 1960 blev gården et statsanerkendt museum. I år 2000 afhændede Hjemstavnsforeningen gården til den selvejende institution Museerne på Vestfyn, der drives ved egne indtægter og ved statslige og kommunale tilskud. Hjemstavnsforeningen er stadigvæk en museumsforening ved Hjemstavns gård, hvis rettigheder på stedet er nedfældet i et skøde udfærdiget i forbindelse med overdragelsen af Museet til Museerne på Vestfyn. - (Disse rettigheder står at læse i foreningens vedtægter på foreningens hjemmeside: www.vestfynshjemstavn.dk)

I medfør af Hjemstavnsforeningens rolle som museumsforening ved Hjemstavns gård har Museets kassationsplaner været behandlet på bestyrelsesmøder. Foreningen har i den forbindelse anmodet om at kunne få overdraget nogle af de

genstande, der kasseres, såfremt de ikke kan afhændes til givernes slægtninge eller til andre museer, i stedet for at skulle gå til destruktion. Denne anmodning er blevet afvist med henvisning til gældende regler.

Hjemstavnsforeningens forslag til Folketingets Kulturudvalg er yderligere tilskyndet af følgende forhold:

I forbindelse med de arrangementer, der afholdes på stedet: pløje- og harvedag på "museumsmarken" ved Hjemstavnsgården forår og efterår; mejedag med le og mejetøj og kratter og river i første halvdel af august; og høstfesten i september, hvor der bl.a. tærskes korn med plejl og gamle tærskværker hovedsageligt konstrueret af træ og hvor høstfolkene går i optog fra marken med leer med mejetøj og river og kratter bag 'det sidste læs': en høstvogn læsset med korn og smykket med geoginer trukket af et hestespand, der i adstadigt tempo bevæger sig ind på Hjemstavnsgårdens gårdsplads, hvor den gamle høstviser "Marken er mejet – " synges; og hvor man så slutter med den gamle skik med 'at vætte for kål: høstfolkene vætter/hvæsser (sliber) leerne med deres stryger. 'At vætte for kål' er en kraftig opfordring til madmor og pigerne inde i stuehuset om at komme ud med æbleskiver og syltetøj og 'den røde tår', saftvand med snaps i. Sker det ikke, så kunne det ske, at høstfolkene i stedet gav sig til at hugge kålplanterne i kålgården om med deres leer.

Til alle arrangementer, som Hjemstavnsforeningen deltager i, må vi i vid udstrækning selv stille med rekvisitter, dvs. gamle redskaber, der ikke er museumsgenstande til udstilling, men må bruges.

Foreningen stiller gerne med rekvisitter, men vi har ikke rekvisitter i større stil – der er f. eks. ikke kratter, river eller leer nok til 20 mand til høstarbejde på marken eller til optog.

Foreningen anmoder derfor om, at kasserede museumsgenstande, der er dømt til destruktion, fremover skal kunne overdrages museumsforeninger for at blive forvaltet af disse som rekvisitter; men de må ikke på ny indgå som museumsgenstande ved evt. opbygning af nye (konkurrerende) museer.

Mange gamle redskaber bliver mere og mere sjældne, det gælder især ting fremstillet af træ: hamler, trækbomme trækstænger, skaulstænger, harver, river, kratter, køller, plejle, mejetøj, lestager etc.

Bestyrelsen i Vestfyns Hjemstavnsforening har udarbejdet denne henvendelse og retter den til Folketingets Kulturudvalg. Det sker uafhængigt af det arbejde der p.t. pågår omkring Museerne på Vestfyn. Her tænkes på det arbejde, som Assens Kommune og Bestyrelsen for Museerne på Vestfyn (hvor Hjemstavnsforeningen stiller med formanden) udfører med udarbejdelsen af en 'handleplan' med henblik på en kvalitativ og professionel udvikling af Museerne, så de kan leve op til museumslovens målsætninger.

Denne 'handleplan' er et svar på den kvalitetsvurdering, som Kulturarvsstyrelsen foretog af Museerne på Vestfyn i eftersommeren 2011 (se nærmere herom på Assens Kommunes hjemmeside under Pressemeddelelser 2011: "Museerne på Vestfyn dumper til eksamen", derfra link til Kulturarvsstyrelsens rapport).

Handleplanen blev sendt til Kulturarvsstyrelsen den 16. januar, og man afventer nu svar derfra.

Lederen af Museerne på Vestfyn har udtalt, at offentligheden på Vestfyn får lejlighed til at ytre sig i forbindelse med den videre tilrettelæggelse af museumsvesenet på Vestfyn i løbet af foråret og sommeren 2012 (Fyens Stiftstidende den 23/12 2011).

Vestfyns Hjemstavnsforening agter fremdeles at røgte sit hverv i henhold til foreningens vedtægter, herunder hvervet som museumsforening ved Vestfyns Hjemstavnsgård og arbejdet med at tage vare på arv og arvestykker.

I forventning om en positiv behandling af vores henvendelse

På vegne af bestyrelsen i Vestfyns Hjemstavnsforening

Henrik Madsen

